

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cōfessionale dñi Antonini archiepiscopi Florentini

Antonin <Florenz, Erzbischof, Heiliger>

Argentine, Mccccxc.

Tercia pars libri primi[: De bonitate confessoris]

[urn:nbn:de:bsz:31-310062](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-310062)

Tercia pars libri p̄mi

C Autū est etiā sibi de-
clarare et p̄mittere. q̄
si aliq̄ die ex obliuio-
ne v̄l ex negligētia dimittet
p̄niam impositā. puta ieiuni-
um v̄l orōes: et h̄mōi. q̄ pos-
sit alia die commutare. **Et**
f̄m. De. de. pal. Fulendū ē di-
uitibus et nobilibz q̄ q̄rāt p̄-
ticipatōem bonoz q̄ sūt i re-
ligiōibz. in q̄b? sunt et plures
penalitates q̄s alibi. et magis
deo accepte. et q̄ in p̄niaz im-
ponat eis q̄ nō solū q̄ facient
p̄ seipos: sed etiā q̄ p̄curabūt
ab alijs. et om̄ia quoz specia-
liter sunt p̄cipel. **Dicit etiā**
De. de. pal. in. iij. q̄ debz cō-
fessor cū minozē penitētia
debito imponit inotescere ei
q̄ illa penitētia sibi imposi-
ta non est digna: ne decipiat
putans sufficere. sed q̄ debe-
ret pro quolibet mortali sep-
tēnē agere penitētia. quaz
si hic nō p̄ficiet in purgato-
rio luet. **Si tamē p̄ illā decla-**
ratiōem crederet eū incidere
in desperatiōem. nō debet si-
bi hoc dicere.

Quid fiendū quādo peni-
tens nō confitet peccatuz ali-
quod mortale qd̄ p̄fessor scit
esse in eo.

D **Ex** p̄fiteute autē q̄ nō
p̄fiteat aliqd̄ mortale
quod nouit de eo cō-
fessor ex eo q̄ nō reputet illd̄
p̄ctm̄. **Dicit Hoff. i. qlibz. ix.**
q̄ si est certū illd̄ esse mortale
tūc q̄cūq̄ cōfessor debz ei fa-
cere cōscientiā de eo: cū p̄fel-
sor ordinat ad vtilitatē eius.
Sed vtilitas ei? ē q̄ sciat sta-
tū suū: nec debz eū absoluerē
sed reputare eū indignū et in-
dūpositū ad recipiēdū abso-
lutōem dum manet i tali sta-
tu. **Sz** si dubiū ē vtz sit mor-
tale: et opinionēs sunt docto-
rū diuersē. vtz vtrū sit licitū
emere redditus ad vitaz. tūc
aut cōfessor est ordinari? ei?
ita q̄ tenet p̄fessionē ei? audi-
re. et tunc si sit opiniōis illi?
q̄ illud nō sit peccatū dz euz
absoluerē simplz. **Si** autē cre-
dit q̄ sit peccatū debz ei face-
re p̄sciam q̄ p̄fiteus se dilige-
ter informet de illo facto vtz
sit p̄ctm̄. sed dato q̄ ille non
vellet recognoscere illud esse
peccatū. nihilomin? ex quo ē
ordinari? tenet eū absoluerē
nec dz eū s̄putare ihabilē ad
absolutiōem. qz h̄ ex errore et
non p̄terna opiniōe p̄cedit.
Ordinari? autē absoluedo de
bz sequi p̄mune iudiciū eccle

si: nō suū. Si autē sit p̄fessor
delegat? q̄ in nullo tenet p̄fi-
tenti nisi velit. si credit illud
esse mortale nō debz eū absol-
uere. qz ex mera volūrate de-
pender vt absoluat v̄l dimit-
tat. debz ei seq̄ p̄p̄riū iudiciū
in absoluēdo. ⁊ peccar̄z si ab-
solueret. **Dec Hoff.**

Sacerdos dicit soluere l'
ligare triplz. et de mō ⁊ for-
ma absoluēdi. **S. vi.**

Qta tan

n dem fm **Ray.** q̄ sa-
cerdos d̄z soluere
v̄l ligare triplz. Uno mō per
ostensioēz. i. ostēdo solutuēz
v̄l ligatū. ligatū dico cū n̄ ab-
soluit. licz enī sit pctōz p̄ con-
tritiōem a deo absolut⁹. tñ in
facie ecclie adhuc manet liga-
rus. ⁊ sic itelligit̄ c. q̄tūlibet
de pe. di. i. Alio mō ligat sa-
cerdos dādo p̄niaz ad quaz
obligat pctōzē. ⁊ soluit cū pe-
nā sibi debitā dimittit. v̄l ad
sacrā admittit. **de pe. di. i. ca.**
ml̄tipl̄x. Tercio modo per
cōmunicatōez et absolutōez
ab **ea. ri. q. iij. c. nemo fit. ra-**
men fit fm De. absolutio a
peccatis realit̄ p̄ ministeriū
sacerdotis. n̄ qdē p̄cipalit̄ ⁊
autoritatiue. qz h̄ est p̄p̄riūz

dei. **d. pe. di. i. c. xlvij.** Nec so-
lū ostēsiue. qz et hoc faciebāt
sacrā veteris legis siue testa-
menti. nec solū dep̄catīue. qz
sic magis absolueret bonus
laic⁹ q̄ mal⁹ cleric⁹. nec solū
p̄ contritiōē cōfiteētis. qz tunc
nunq̄ quis efficeret ibi d̄ at-
trito cōtritus. **Sed opat̄ in-**
strumentalit̄ absolutō ad re-
missionē disponēdo ad gr̄az.
⁊ nisi opponat obstaculū sic
de attrito contrit⁹. et iā p̄tri-
tio adauget gratiā. D. De.
de pal. Cui p̄cor. Tho. ⁊ fit
h̄ virtute clauis que dicunt̄
plures in effectu. qz vna est
potestas discernēdi. alia dis-
finiēdi. Una tñ est essentialit̄
scz p̄rās iudicādi in foro aīe
collata a deo: ⁊ i anīa imp̄ssa
indelibiliter p̄ susceptōez sa-
cerdotij. hec De. Scd̄z v̄o
Ray. nota q̄ t̄plex ē iudiciū.
scz dei. petri ⁊ celi. In primo
absoluit pctōz p̄ cōtritiōez.
In sc̄do. i. iudicio petri. id ē
p̄fessiois p̄ absolutōez. si tñ
p̄rius sit absolutus a dō sal-
tē ordie. alioqn nō. vñ d̄z. ex
iiij. q. i. c. manet petri p̄uilegi-
um qñ ex eq̄tate fert̄ iudiciū
In tercio. i. iudicio celi. i. cu-
rie celestis absoluit p̄ appro-
batōez. d. pe. di. i. nūqd̄ cayn.

Tercia pars libri pmi

Alio mō et alijs verbis dicit
triplex iudiciū. Primuz dei.
scdm petri in ecclia militati.
terciū sursum i ecclia triūphā
ti. Primū ē quo de^o mun/
dat aiam in p̄tritiōe. et hoc p̄
cedit reliq̄ duo. s. rpe dignita
te et effectū. est enī ille q̄ clau/
dit et nemo apit. apit et nemo
claudit. Scdm qd sequit
post illd est iudiciū sacerdo/
tis q̄ aucte clauū ligat v̄l sol
uit eo mō q̄ pauloante dictū
est. Terciū qd seq̄t ē iudi
ciū approbatōis. s. celest̄ cu
rie et angelorū.

Forma verboꝝ absoluē/
di penitentem.

Ic̄ De d̄ pal. q̄ hō
q̄ igr̄at vt et vnq̄ se
cerit vna p̄fectā p̄fel/
sionē. expedit q̄ in oī p̄fessio
ne sacramēnali post omia sua
p̄cta sp̄alit enumerata seq̄t
general̄ clausula. s. De omni
bus alijs mortalib; et venia
lib; p̄fessis et nō p̄fessis ac ob
litis dico meā culpā. et sic se
q̄tur absolutio. et hoc vale/
bit ad remissionē culpe et pe
ne etiā mortal̄. et scite ac etiā
oblite. ad qm̄ tñ non tenebat̄
als i sp̄ali p̄fiteri itez. qz. s.
sufficiēter cōfessus est

De forma et vi v̄borū q̄ re

quirunt in absolutōe

Orma aut̄ absolutō
nis fm̄ **Tho.** in tra/
ctatu de forma abso
lutōis est hec quantū ad sub
stātiā. **Absoluo** te. et p̄uenit
addi ego: et a peccatis tuis. et
si nō diceret̄ subintelligeret̄
qz enī i sacris v̄ba h̄nt effica
ciā ex instōne diuina. tenenda
sunt determinata v̄ba cōsonā
tia institutiōni diuine dicenti.
Quēcūq̄ solueris. et ista v̄/
ba p̄ueniunt ego te absoluo.
Idē Inno. et Dost. **Et** meli
us addit̄ fm̄ **De d̄ pal.** ab oī
b; p̄ctis tuis q̄ dicere a pec
cat̄ tuis p̄fessis et oblit̄. et me
li^o d̄r ab oīb; p̄ctis q̄ p̄fessus
es in generali v̄l sp̄ali de q̄/
bus intēdis **De** ista et alijs
formis diuers̄ absolutōis ab
excoīcatōe et p̄ctis dicit̄ ifra
i sine interrogatoriū. **Golet**
aut̄ papa aliquū tātā facere q̄/
tā q̄busdā vt ab oīb; cēsurs
et penis simpl̄ iuris et ab ho
minelat̄ possit absolui i fo
ro saltē p̄scie. et tūc p̄fessor p̄
ista forma v̄l quā a curia ro
mana habui et vsus sum

Forma absolutōis ab oī/
bus cēsuris et penis tā a iure
q̄ ab hoīelatis.

E plenitudie p̄act̄is

aplice cuius auctoritate p p/ senti gero. Absoluo te ab oi/ bus censuris eccl'asticis s'nijs r vinculis excoicationu: suspen sionu r interdici. ra ab hoie q' a iure latis. necnon ab oi/ bus negligentijs et defectib' pmissis in sacroz administrati one: officijs: actib' tuis l'no mie tuo fact' suppl'edo d' soli ra aplice sedis clem'eria om'is defect' eorund' Aboleo r o'ez macula infamie r inhabilita/ tis vnde cuq' d'ct' disp'osoz tecl' sup omi irregularitate symonia in ordine: r b'nificio actiue vel passiue q'cuq' occa sioe vl' ca. eti' circa te in col/ latoe ordinu et aliozu sacroz contractis seu pmissis. Resti tuo r habilito te ad statuz fa ma honore et executioem of/ ficiozu eccl'asticozu q'cuq' ac ad o'ez g'dus dignitatu et honozu. ad b'nificia eccl'asti/ ca habita r h'nda. r tibi r his q' habes de nouo p'ideo re/ laxado tibi fruct' q's male p/ cepisti: seu lesa p'cia ex eisde ac alia q' in ludo ex successio ne ac al'is ad te puenerit q' sub iacent restitudo i vage in for/ ma plenissima. In noie pa. et fi. et. l. l. amē. Si aut aliq's du bitat an p' ist' sp'cal' erigatur

forma absoluēdi necessaria q' a sede aplice hnt p'uilegiū q' i articlo mort' duntaxat sel' possint absolui r h're plenaz r'missionē oim suoz peccami nū. i. a culpa r a pena vt ali' expmūt. R'ndet fm q' a ma/ gistris tam in p'cilio p'statiēsi q' basilienēsi dictū fuit q' non. sed sufficit q' ea oia et singu/ la faciat p' q'bus p'fata indul/ gentia dat. put in bullis vl' p'iuilegijs taliu exprimitur. Nec putet aliq's q' quādo i articulo mortis fuit semel ab solutus plenarie. et vsus est semel illo p'iuilegio q' postea in alio articlo mort' vt illo itez valeat. nisi papa latiorē auctoritates daret q' dat q'n ponit q' in articlo mortis dū taxat semel. r ita r'nsū est in p'cilio cōstantiēsi alio a claris simis viris pl'ib' de hoc req' sitis. Nec mirū. quia p'uille giū de indulgētis tm valet vl' dat q'ntū sonat. nō aut ex/ tendi debet vltra.

Quid si edum q'n p'fessor absoluit penitēre de quo nō debuit.

Ad q'd d' cōfessore q' absoluit cōfiteēre d' q' n' debuit aut ex i'grā tia vl' p'ecundia vl' festinatōe

Tercia pars libri pmi

vel hmoi. 7 p fessor postea ex
perit se errasse. nu qd tenet co
fitei h dicere. Rndet fm oel
q p fessus excusat? e et coraz
deo absolut? .interim q ne/
scit: licz p fessor n dicat. qd g
faciet. **C**ollatio facta fuit de
hoc cu mltis notabilib do/
ctoribz theologie i p cilio ba
siliensi. Nam qda dixit q co
fessor dz auctoritate a supio/
re i petrare absoluendi eu. et si
sine magno scadalo fieri pot
vocare n absolutu 7 sibi dice
re ac eu absoluere p? auditu
p fessione. vl si magnu scada
lu timeret absoluat eu absen
te. si ab vltia p fessioe adhuc
sperat esse in gra. **A**ut 7 alijs
placuit si norabile scandaluz
timeret. sumo sacerdoti deo
pmittat. 7 sola pdignu peni/
tentia p ei? negligetia pagat
cofessor. p fessim qn multitu
do sic est neglecta. vl mlti eo
ru distat a loco vbi e p fessor.

Quid de cofessore q no i/
telligit penitentem.

Quid etia sentiendum
est d eo q p fitef. 7 co
fessor no itelligit eu
aut ex dormitoe. aut ex iperi
tia vl distractoe nimia. vl sili
causa. Rndet **Johā. de bar.**
theologus antiquus doctor

in quolibz suis. **S**acramen
talis absolutio perigit p fessi
one. **D**is ho p fessio ipoztat
reuelatonez q no pt esse sine
relatoe vni? et pceptoe alti?
cum g altez istozu deficiat. s.
pceptio sacerdotis in p fato
casu de illo pcto no credo ee
p fessioz. 7 p pns nec ipedi ab
solutoz. **D**ecille. **S**z isto vi
det debere itelligi vbi obau
dita sunt peccata gna q sut
de necessitate salutis p fite da.
no de alijs que cadut sub co
fessio. 7 vbi talia modica ob/
audiunt raro ab eo qui alias
noscit psonam debz cofessor
facere iterare ea q ex somno
non intellexit.

An penitēs teneat iterare
pniam ei iniuctā i pcto mor/
tali factā i toto vl in pte. et
an dicta pnia talit facta eiva
leat i foro militat? ecclie. §. vi

Trū ve

vro pniaz seu satisf
factioem ipositā
per absolutioem debitam in
pcto mortali factam: vl i p/
te teneat ho iterare. **S**up h
sunt varie opinioes. **I**n h tñ
omnes concordat. q satisfi
ctio facta in mortali ita n va
let. sicut nec alia opa facta en

mortali valent in foro dei ad tollendū vlt̄ minuēdū debitū pene p̄ pct̄is. ad qđ ordinat̄ oīs satisfactō. qz cū nō sit ibi amicitia cū dō nō p̄t̄ eē accep̄tū tale op̄ deo sic factū. **Sz** vtrū valeat in foro ecclie m̄litantis: ita q̄ nō teneat eā ite rare. in hoc ē varietas opini onū. et aliq̄ dicūt q̄ teneat ite rare. qz cū nō potuerit satis facere deo. nec etiā potuit sa tisfacere sacerdoti. q̄ i p̄sona dei sibi illud iniūrit. **Sz pe. taran. et Joh.** parisiēsis vidē tur simplz dicere sine distin/ ctioe q̄ tal̄ n̄ teneat itare tales satisfactōes. qz satisfecit i fo ro ecclie militantis in q̄ date sūt. z vbi nō iudicat̄ d̄ dispo sitioe interiori. **Idem** vident sentire **Uinc.** in speculo hy storiali. li. ix. z d. **Annibal** in iiii. **Et** p̄ ista opinioe vidēz sa tisfacere impositio septēnis p̄nie. q̄ regularit̄ fiebat p̄ q̄li bet mortali antiq̄. vt. xxij. q. i. c. p̄dicandū. **Et** v̄sibile est q̄ in tāto intervallo aliqđ mortale p̄mittebāt: vñ si op tuisset iterare fuisset laqueū imponere aīab. **Tho.** fo cū **Alber. i. iiii.** distinguūt de sa tisfactōe. dicit enī q̄ qđā sūt satisfactōes in q̄b̄ remanet

aliq̄s effectus in satisfaciēti bus. etiā postq̄ act̄ satisfactōis trāsīt. vt i ieiūio rema net corporis maceratio l̄ debili tario. z ex elēosina s̄be dimi nutio. z tales satisfactōes in pctō nō optz iterare. qz q̄s tū ad illd̄ qđ ex eis remanet per p̄niam seq̄ntez accepte sunt. **Alie** fo satisfactōes sūt que nō relinquūt effectū in satis factōe. postq̄ trāsīt actus sic in orōe et hmōi. **Act̄** enī in terior q̄ totalit̄ trāsīt nullo mō viuificat. vñ optz q̄ tales sa tisfactōes iterent. **Eādē** opi nionē tenet **pe. de pal.** maḡs declarās. dicit enī q̄ in satis factōib̄ habētib̄ effectū de relictū post op̄. vt elēosyna puatōem eris. ieiuniū corpis debilitatōz z hmōi: si postea peniteat z p̄seueret. sicut ba ptismal̄ character hz effectuz recedente fictōe. sic z istud de relictuz ex sacro qđ opat̄ ex ope opato ic̄ipit valere ex se/ q̄nti eī approbatōe z sacer dot̄ ratihabitōe. cū illū vere penitz. et n̄ ex simplici viuifi catōe. qz op̄ opans mortuū nunq̄ viuificat. z sic illa pe nitētia satisfacit. n̄ solū i foro ecclie sz etiā i foro dei quan tū ad illud derelictum: vt nō

Tercia pars libri pmi

oporteat iterare sic ieiunium
eleosyna et hmoi. **S**ed si nō
habz effectū derelictū vt orō
tal' pnia facta ī mortali nllō
mō satisfacit. qn h' v' alibi o/
porreat satisfacere. qd' vidr i/
telligendū in foro dei. qz nec
rōe ipi' opis cū facit. nec rōe
derelicti. cū postea penit' cū
cū nō beāt effectū derelictuz.
sed in foro ecclie satisfacit. qz
nō ē necesse eā iterare si vult
esse in statu salutis postea pe
nitēdo. sicut necesse hēbat ip
sam implere cū fuit sibi ipo/
sita. **U**n' idēz **Pe. diē paulo**
supi' q' qn hō est de oib' cō
tritus et confessus. z accipit
penitētiā cū absolutōe. si re/
ciduans pagat eā ī mortali
ipe qdem se liberat ab iniun
ctōe sacerdotis: nec incurrit
peccatū inobediētie qd' incur
reret si eam nō psecisset. qz nō
est forti' vinculi' psecissōis qd'
dei v' ecclie. **S**z ī mortali ex
istens implēdo pceptū dei. s.
de honore pentū. v' pceptū
ecclie. vt de ieiunio z elemo/
syna: ab illo absolute se libe/
rat. **g. r. c. Dec. Pe. Cū g' peni**
tētia iniuncta ordinē ad tolle
dū v' diminuēdū debitū pe
ne tpalis. talis q' penitentiāz
sibi impositā nō habentē es

fectum derelictū vt oratōes
psecit ī mortali: si reuertitur
ad penitentiā: z tandē morif
in statu grē. ex quo illā nō ite
rauit: cū p ipam nil sit solutū
de debito pene tpalis soluet
eaz in purgatorio: nisi p alia
bona hic satisfaciat. q' si non
reuertat ad penitentiā: q' peni
tentiā psecit in mortali quā/
cūqz: siue habentē effectū si/
ue nō habētē derelictū soluet
illud debitū in inferno semp.
sicut ille q' morif cū mortali/
bus et venialib'. de vrisqz
soluet penā eternā in inferno
Quāuis ei p veniali deb eat
pena tpalis q' sine hz. tū per
accidēs est q' veniale puniat
in inferno pena eterna. s. rōe
status. qz in inferno nulla est
redēptio. Non enī est ille sta
tus expiādi culpā ad quā se
qitur pena. z iō sp remanente
culpa veniali durat et pena.
Ita tenet Tho. i. iiii. di. xxii
Sed de pena tpali debita p
mortali post cōtritiōnez **Pe.**
de pal. sic declarat in quarto
Peccator postq' est dō recō
ciliat' est debitor pene finire
nō qlitercūqz soluēde: s; ī sta
tu grē i q' solū ē deo accepta.
Alioq' est debitor pene tāte
quā meret culpa. z illa ē inf

nita. **U**n pctori p se debebat
 qdem pena infinita si erat in
 mortali. s; mutata fuit i tpa/
 lem. supposito q pseueraret
 i amicitia. **A**cceptauit ei de
 absolutōem a pena etna. r i/
 positōem pene finite sub pdi/
 tōe si in grā fieret. **E**t si qrat
 qre deus magis acceptauit
 absolutōez a culpa sine pdi/
 tione q absolutōnez a pena.
 dicēdū ē q culpa trāsit r ma/
 cula trāsit: r grā i momento
 aduenit. s; satisfactio futura
 ē. **F**utur; autē solet pditio ap/
 poni: nō autē pñtib; nec pteri/
 ril. v; si apponat certa ē. qz si
 ē i grā ptūc nō p̄t eē sine grā.
Ido remissio culpe fit sine
 dicitōe. v; sit simplz qz condi/
 tio existit. **U**n sic p sacm
 n̄ remitteret culpa nisi a deo s;
 grā. sic nec postea p satisfacti/
 onē remittit pena nisi a dicitōe
 tia. **T**al; g dimissa culpa pu/
 niet in inferno pena infinita. n̄
 ppter cōmutatōem finite i i/
 finitū. s; qz debitor ē pene in
 finite. ex q nō soluit penā fini/
 tā sub pditōe q̄ debuit. sicut
 pdens priuilegiū cleri icidit
 d foro meriti ad forū sangui/
 nis. sic q̄ decliat forū ecclesie
 incidens in mortale ad forū
 iusticie ex terminatū inuenit

penā eternā. **P**oc qd̄ dicit **P**e/
 trus videt intelligēdū de eo
 qui pñiam iniūctam nō ba/
 bentē effectū derelictū factā
 in mortali scito ab eo. v; d̄ q̄
 dubitabat p̄tēnit itare. l' etiā
 cū credit v; dubirat se debe/
 re iterare ex negligētia dimittit:
 et ex labore recusans h̄ r
 in purgatorio facere emēdaz
 do. **S**z si q̄s dimittit itera/
 tōnez tal' pñie ex impossibilita/
 te. qz ei d̄ficat rps. v; credit se
 eā fecisse i statu grē. vel si fue/
 rit i mortali cognito ab eo. l'
 etiā si scit se eā fecisse i morta/
 li itare facit p aliū quem cre/
 dit bonū. v; etiā si nec p se n̄
 p aliū iterat credit sibi suffi/
 cere ad salutē q̄ impleuit si/
 bi iniūctam: intendēs q̄ hic
 minus fecit satisfacere i pur/
 gatorio. et sic deo facere emē/
 dam p huiusmodi omiſsioez
 talis non damnat. **U**n r ipe
Pe. dicit dist. rlv. q. ij. q̄ d̄ fa/
 cit penitētia iniūctā i morta/
 li. p se pro tanto nō tenet ite/
 rare. quia potest in purgato/
 rio satisfacere. **E**t si dicat q̄
 videt incōueniēs q̄ rātū q̄s
 puniat p pctori dimisso sic p
 n̄ dimisso. qz pena etna. r sic
 n̄ videt in aliq̄ p̄fuisse p̄tēnitō
 r p̄fessio. **R**ndet **P**e. q̄ l3 r̄m

Tercia pars libri p̄mi

puniat extēsiue nō tñ intēsi-
ue. sic p vno pctō ita diu q̄s
p mille: sed nō tā acerbe. Si
etiā p̄tem p̄nie fecit. s. i statu
grē. z vnus dies remāsit p il-
la die. etnā luet penā si nō pe-
nitet. tñ nō tā acerbe ac si nū-
q̄s cōtritus nec p̄fessus esset.
nec i aliq̄ satisfecisset. als pec-
catū rediret. hec **De.**

Remediū tuci^o siue p̄siliū
dandū penitēti q̄liter p̄ficere
debeat p̄nias sibi iniūctas. z
que penitētia debeat sibi da-
ri securior.

Q̄ta tñ q̄ dū q̄s facit
n p̄niam sibi iniūctas
si labat in mortale.

q̄uis bonū sit q̄sciti^o p̄siteri
tñ cū p solā p̄tritiōem pecca-
tū dimittat et grā iſtituat q̄s
cito ip̄e conterit. etiā anq̄s cō-
fiteat. p̄sequēdo dictā penitēti-
am. etiā si sit tal p̄nia q̄ nō re-
linquat effectū post se in fo-
ro dei realiter satisfacit: qz in
statu grē est. vñ in nullo tene-
tur itare. **Ad tollendū** āt om-
ne dubiū tutius videt q̄ con-
fesso: et si dat p̄nias diuinas
det p̄nias vt ieiunior. elēosi-
naz. pegrinationū z hmōi. p
ut requir̄ pctā. nō tñ iniūgat
diuinas p̄nias orōnū. et p̄ci-
pue his de q̄bus potest dubi-

tari de recidiuo.

De celatōe confessionis. z
de penitētia sacerdotis p̄fel-
sionē reuelāris. s. viij.

Q̄tat tho

n **mas in. iij. di. xxi. q̄**
audiēt p̄fessionē tene-
tur celare audita in ip̄a. qz i
sacramētis id q̄s gerit exte-
rius est signū ei^o q̄s gerit in-
teri^o. vnde sicut de^o homi cō-
fidenti tegit pctm̄ interi^o. ita
z sacerdos debz celare exteri-
us. vñ tāq̄ violator ē sacri re-
uelator p̄fessōis. **Est** z alia
rō qz. s. p h̄ hoies magi trahū-
tur ad p̄fessionē et simpliciū
p̄sitentur. vñ et si ex h̄ aliq̄
piculū futuz imineret. z hoc
solū sciret p̄ p̄fessōez. vt d̄ he-
retico q̄ corrupit fideles. l̄ de
m̄fūdiō illicito: q̄s aliq̄ vo-
lunt p̄bere. vel de p̄ditōe ci-
uitatis fiēda. nō ppt h̄ d̄z re-
uelari p̄fessio ad impediēduz
malū: vt q̄dam dixerūt. s. fal-
sus est. **Debz** aut̄ monere eos
qui p̄sitent vt obuiēt vl̄ desi-
stant. z plato dicere q̄ vigily
sup gregē suū. z hmōi: sine vl̄
la reuelatōe. hec **Tho.** **Q̄d** si
iudex inq̄reret ab aliq̄ an sci-
at aliqd̄ de illa materia p̄ con-
fessionē. vl̄ per aliūm modū

*Quarta pars
libri p̄mi
capitulum*

Dicit **Basil.** q si non p̄t alio
 mō declinare iniquū iudicē
 p̄t r̄ndere. nihil inde scio. qd̄
 subintelligit vt hō. v̄l etiam
 nihil scio p̄ cōfessionē. quia
 subintelligit tibi reuelandū.
 Sic exponit illud **Dat. xx**
iii. c. De die illo ⁊ hora nēo
 scit. nec filius hoīs. ⁊ subitel
 ligit reuelādū vobis. **Pōt** ⁊
 hoc variare hō: cū nō addū/
 citur in testimoniū nisi vt hō
 Et iō absq; lesiōe p̄sciētie p̄t
 iurare se nescire id qd̄ scit t̄m
 vt deus. **Sed** neq; etiāz fm̄
Pe. de pal. in. iiii. di. xxi. p. li
 centiā vel p̄ceptū cuiuscūq;
 sup̄ioris factū etiā pape sub
 pena excoīcatōis nō licz fue
 rare cōfessionē. quia sigilluz
 cōfessionis est de iure diuino.
 ⁊ d̄ necessitate sac̄i. **Papa** at̄
 licz aliqñ disp̄set in p̄ceptis
 diuinis vt i voris. qz reddi
 tio ē de iure diuino. nō t̄m pōt
 disp̄sare in sac̄is. s. vt quis
 nō baptizet vel p̄firmet l̄ nō
 d̄siteat. **Et** q̄ dictū est celati
 onē p̄fessionis esse de necessita
 te sacramēti nō sic intelligit̄
 qñ sit verū sacramētū. etiam
 si ip̄a p̄fessio nō celaret. quia
 vtiq; esset sacramētū etiā si
 sacerdos reuelaret. quia nec
 sigeit d̄ necessitate q̄ deus te

gat. q si nō satisfaciāt de? nō
 regit sed reuelat ad penā. aut
 si accedat fictus de? nō regit
 ⁊ nihilomin? sacerdos tenet
 celare. sed dicit̄ celatio p̄fessi
 onis d̄ necessitate sac̄i. quia
 natura sac̄i necessitat eū ad
 celandū. natura dico et q̄stū
 ad id quod est sacramētū. q̄
 sit in occulto solus cuz solo.
 et quantū ad id quod ē sacra
 mentū et res. s. penitētia inte
 rior que etiā est occulta. ⁊ qñ
 rum ad rem t̄m que est remis
 sio peccatorū: p̄ que tecta sūt
 peccata. **Mora** fm̄ **Pe. de**
pal. quia qd̄ dicit **Tho.** q̄ oc
 cultatio cōfessionis est de es
 sentia sacramēti. nō sic est itel
 ligendū q̄ sit eius materia v̄l
 forma ei? s. q̄ est de natura
 eius obligatio ad occultatio
 nem. sicut si diceremus. de es
 sentia leui est ferri sursum. v̄l
 de essentia matrimonij ē red
 dere debitū. id ē obligatō ad
 ip̄m. **Est** autē peccm̄ mortale
 reuelare cōfessionē. quia est
 cōtra ius diuinū et positiuū.
 vnde et grauiter punitur ab
 ecclesia.

Penitētia p̄fessoris cōfes
 sionem reuelātis.

Sacerdos reuelās cō
 fessionem de iure anti
 c

Tercia pars libri pmi

quo debet deponi. et toto tē
pore vite sue ignominiosus
peregrinari. de pe. di. vi. c. sa
cerdos. Sed fm. c. ois. d. pe.
z re. debz deponi. z ad agen/
dā pperuā penitētiā i mona/
sterio arto intrudi. s3 fm Do
stien. faciet pniāz certo tpe. et
exinde aliā. Sed hec penitē
tia imponēda est quādo quis
in iudicio cōuincit de hoc vl'
faterur de iure. nā als in foro
penitētie videtur esse arbitra
ria sicut pro alijs peccatis.
Quāuis autē possit p̄fessor d
licentia penitētis manifesta
re ei⁹ peccatū alteri fm tho.
z Pe. nō tñ dz vri licentia ta
li. nisi ad euitandū aliqd ma
lum. tenet tñ illi cui aliqd re
uelatur de licentia penitētis
illd celare. nisi forte peccator
velit q̄ ille absolute z libere
sciat. Licētia tamē quā dat
penitēs p̄fessori de reuelatō
ne peccati quantūcūq; gene
ral non intelligit nisi ad bo
nū p̄fidentis. fm Pe. de pal.
Sed nota fm eundē q̄ si
iudex diceret alicui capro p
maleficio. da licentiāz p̄fesso
ri q̄ dicat si tu es p̄fessus de
hoc vl' de illo n̄ tenet dare. n̄
ex hoc cōtra euz debet habe
ri suspicio de delicto. qz for

te hoc facit ppter vitandum
scandalū. sed z si daret licenti
am. sic licentiatus nō debet
dicere peccatū illud si estz cō
missum. Item si p̄cipet p̄lat⁹
alicui cōfessori q̄ diceret sibi
peccatus alicui⁹ qd est omi
no occultū. etiam si cōfessus
dedisset licentiā illi q̄ diceret
nō tenet dicere neq; obedire
vt reueler illud. quia p̄lat⁹
non est iudex occultorū. imo
etiā si p̄fessus esset diffamat⁹
de illo peccato. z p̄ infamiā p
ueniret illud ad cognitiōem
iudicis q̄uis ipse p̄fessus in
terrogatus a iudice sine p̄la
to tenerur se māifestare. tñ cō
fessor ei⁹ ec̄ habita licētia ab
eo dicēdi. n̄ tenet dicere indi
ci sibi p̄cipiēti vt dicat etiāz
si scit. nec debet. quia fori nō
sunt cōmiscendi. scz peniten
tialis et cōtentiosus. Sed si
p̄fessor scit pctm̄ alicui⁹ non
solū p̄ p̄fessionē: sed etiā per
aliū modū. pura quia vidit l'
audiuit p̄ talem z talē modū
potest dicere q̄ illud vidit l'
audiuit. dūmodo nō dicat se
scire illud p̄ p̄fessionē. nec re
fert vtrū prius p̄ confessionēz
audiuerit. z postea p̄ aliū mo
dūz scinerit. et ec̄ouerfo. In
quo casu. s. si prius sciuit pec

factū ante confessionē nō oportet
 qd prestetur se nō recipere il
 lud in confessione. qz sine presta
 tione potest dicere qd scit ex
 tra confessionē. nec tamē debet
 hoc dicere sine magna causa
 et rōnabili. **Itē** fm eundem
De cū confessio non auferat cō
 fessori ius suū. nec cōferat ei
 ius nonum in alio foro qdqd
 videt confessori faciēduz vl' o
 mittendū p bono ipius confi
 tentis. vl' p bono omni pōt
 facere vl' omittere: dūmodo
 ppter hoc n̄ fuelet confessio ad
 qd solū obligat. licz als illd
 nō esset factur. Unde si p cō
 fessioez pozis vel alteri scit
 abbas q nō expedit pozi te
 nere monasteriū. z sit tal' q ali
 as ad libitū p̄t amoueri. expe
 cteret quousqz sine nota reue
 lationis possit eū amouere. et
 tūc statim amoueat. cū enim
 ex audiētia confessionis nō ob
 ligetur ad aliqd nisi ad celā
 dū. et si obligaret ad aliqd h̄
 esset ad medendū aie penitē
 tis sic medicus. absqz tñ fuele
 tione confessionis. ex q aliquē i cu
 ra suscipit tenet sibi dare re
 mediū q̄ recidiuū. et sic in p
 posito q̄ cito p̄t amouere a
 moueat quē etiā sine h̄ amo
 uere poterat. **Si** autem talis

erat qui non sine iusta causa
 amoueri poterat cum audiē
 tia confessionis nullū ius si
 bi prebeat in alio foro i quo
 non constet sibi vt iudici a
 moueri nō potest. **Idē** rbo.

Item quia p̄tatus licenti
 am intrādi ciuitatē siue villā
 subdito dare potest ad libitū
 vel negare. licet alias nō essz
 negaturus ppter periculuz
 quod ex sola confessione nouit
 negare potest. dūz tñ ex hoc
 suspitio non oriat. **In** ocul
 to tamē semp monere p̄t illū
 qui cōfessus est quia hoc nō
 est reuelare confessionē. **Si**
 militer curatus ppter cōfes
 sionē potest negare omunio
 nem quādo eā dare alias te
 netur vt in pascate. alias sic
 dicens. **Tibi** non teneor nūc
 dare. non obijciēs de crimi
 ne: confessor nō ppter hoc di
 cit reuelare confessionē. **Sz**
 si alicui q̄rētū s̄ suum paro
 chialem sacerdotē: qz nō vlt
 sibi dare eucharistiam. ip̄e sa
 cerdos corā alijs diceret qd h̄
 facit qz habz pctm̄ a q̄ nō p̄t
 absoluerē. z ip̄e n̄ vult ire ad
 ep̄m: hoc esset reuelare cōfes
 sionem. q̄uis ip̄e non inten
 deret hoc. quia grauitatem
 peccati exprēssit. **Dec** **De.**

Tercia pars libri pmi

Et idē est cū dicit se audiuit se quendā noīando eū: et non absoluisse. Similiter d' epō qui p' p'fessionem nouit corru- p'ctōem monialis q' petit bñ- dictōem. qz aut est casus i q' tenet. et tūc negare nō debet. qz si p' p'fessionē eiusdem sibi cōstat. non tamē sibi constat vt iudici i illo foro in q' sic ab ordiario mōasterij perit mo- nialibz bñdictōem. et q'libz p' seipā. Si autē hoc scit p' p'fessionem ei' qui vidit. vl' q' eaz corrupit. nō sufficiēter cōstat etiā si extra p'fessionem dicat vnde negare nō debet. Si at aliter scit non tenet bñdictio- nem impartiri. et p't sine reue- latiōe confessiōis negare. ita confitēti sicut non cōfitemi. Et quod dictū ē de bñdictō- ne monialiu. .s. virginū idem est de bñdictōe abbatissaruz vbi virgines cōmunit' bñdi- cunt fm quosdā q' dicūt q' li- cet aliqua possit esse abbatissā vidua. sicut Paula mater eustochij. tñ absurdū eis vi- det q' monialibz bñdict' pos- sit abbatissa p'esse carens illa bñdictōe. sicut etiā fm iu- ra p'fessis nō debet nouitiā p' ferri in abbatissam. imo nec p'fessam tacite nec exp'sse. de

elec. c. indēnitatibus. in p'nci- pio. li. vi. quia tamē qd nō ē p'hibitū p'cessum est. iō vide- tur q' bñdictio abbatissaz quā sicunqz non req'rat vir- ginitatē magis qz abbatum. cū non sit iure cautū. sicut d' bñdictiōe virginū. **Pe.** de pal'. Similiter qz hō habet liberā electōem p' solam p'fessionem. licz p' solam cōfessio- nem sciat aliquē indignū ad p'latōem ad quam eligūt quē als putabat dignū nō debet eligere ex conscientia sibi sic dictante. quia eligēdo scien- ter dignū vl' indignū negoci- um gerit iter ipm et deū. **Uñ** p't etiā ex his q' scit vt de' iu- dicare. ita et in p'posito. **Sz** bñ putare q' pateret penas iuris. puta q' essz puatus iu- re eligēdi. et a fructibz p' triē- niū suspensus qui eligeret il- lū quem scit vt de' indignū. sed nescit vt hō. quia de his q' scit hō vt de' : solū deū hz vltorē: nō hōiem. et hōi. **Pe.** Quāuis aut dimidiādo cō- fessionē nō sit ibi sacramētū. tenetur tamē sacerdos cela- re. quia pars est sacramenti. **Pe.**

Qui teneātur ad sigillum p'fessionis. S. ix.

Scit pe

trus de pal. vbi s

o q ad celandū p̄fessionem tenet is qui confitetur licite vel illicite: mediate vel immediate. Un̄ et non sacerdos q̄ i casu necessitatis audit de mortalibus ⁊ venialibus. Itē interpretis quē pro se penitēs adhibet. Itē q̄ casum audit Itē cui de licētia p̄tentis reuelat. Itē q̄ se confessorē fingit. Itē q̄ latenter absconditus confessiones audit: qd̄ ē sacrilegiū. ⁊ iniuriā facit sacramēto. Itē p̄fessor anteq̄ absoluat. ⁊ etiā qn̄ nō absoluit tenet celare. Itē nota q̄ cū quis recipit aliqd̄ sub sigillo p̄fessionis: q̄uis ei non fuerit cōfessus: dicēs illd̄. tamē debz ita secretū tenere ac si haberet in p̄fessioe. nō quidem rōe sacramēti qd̄ ibi nō est: sed rōe p̄missi si p̄missit illud sic celare. **Dec̄ fm̄ Tho. ⁊ Pe. d̄ pal. Dicūt tū Tho. ⁊ Pe. q̄ homo nō dz aliqd̄ d̄ facili recipere in p̄fessioe Ad dit q̄z Pe. de pal. q̄ q̄ tradidit l' accepit i p̄fessioe aliqd̄ quod nō est cōfessio videt̄ facere irreuerentiā sacramento cū nil sit eque celandū eo qd̄**

scitur in p̄fessioe. Similiter cū quis accepit ab aliquo cōsiliū recōmendans vt illd̄ teneat secretum tenet ad celandum. et frangens quodlibz istorū sigillorū siue secreti siue confessionis peccat mortaliter. Et tamē que quis recipit sub sigillo cōfessionis: et nō in p̄fessione: nō plus obligant q̄ si quis iurat tenere secretū aliquid. Unde cū aliquis qn̄ iurat celare aliquod malū qd̄ māifestādo cū alijs possit impediri. ⁊ illd̄ maluz auferi: vt p̄ditio aliq̄ et huiusmodi: tenet manifestare n̄ obstāte iuramēto. **xxij. q. iij. c. Inter cetera. Ita ⁊ qd̄ accepit sub sigillo cōfessionis et non in p̄fessioe.**

Ad que se extēdat sigilluz p̄fessionis. **s. fi.**

Scit tho

mal. iij. q. directe

o nō nisi ad illa q̄ cadūt sub sacramētalī p̄fessioe Indirecte aut̄ nō solū se extēdit ad ea que audiuit sub cōfessioe vt p̄ctā. s. oīa alia p̄ q̄ possit p̄ctor vel p̄ctm̄ dep̄hēdi. vt si diceret q̄ nō absoluit eū vel talem cui impedimentū cognouit per cōfessiones

Tercia pars libri pmi

solū: nō est talis vxor .nihilominus alia etiā q̄ in cōfessione dicunt nō p̄tinētia ad cōfessionē sūmoge sunt celāda. tū p̄pter scandalū. tū p̄pter p̄nitentiam q̄ ex cōsuetudie sequit̄ ad dicendū audira in cōfessione. **Tho. Pe.** de pal. meli⁹ p̄ sequitur istā materiā dicens q̄ directe z p̄ncipaliter p̄c̄ta confessio z circūstātie inq̄stū huiusmodi. z p̄sona tertia cū q̄ q̄s p̄fiteat se peccasse cadūt s̄b sigillo cōfessionis: licet q̄daz h̄ negent de p̄sona cū q̄ q̄s p̄fiteat se peccasse. q̄d tū ip̄e rep̄bat. z q̄n p̄ locutōem de p̄ctis confessis p̄t deuenire p̄ se vel p̄ accidens directe vl̄ indirecte. vel p̄ quēcūq̄ aliū modum in aliquā cognitiōnem vel dubitatiōem vl̄ opinatiōnem vel suspitōnem de cōfessione. vl̄ inq̄stū p̄t ei euenire d̄ trimētū in aīa siue ī corpe siue ī fama possessiōibz vl̄ amicis. vel p̄t p̄pter h̄ scādalu ī populo generari. vl̄ cōfessio magis odiosa vl̄ nimis dilata: il magis onerosa vl̄ minus p̄ciosa reputari debet confessor ab h̄mōi locutiōibus abstinere. z quia raro vl̄ nunq̄ p̄t contingere quin ex reuelatiōne peccatorū ī cōfessione scito

rū: et non p̄ aliā viā possit se qui aliq̄d de p̄dictis incōueniētiis: q̄suis forte nullum p̄tingat: debet multū cauere q̄ nō dicat peccata audita ī cōfessione q̄s tūcūq̄ genera liter loquat̄: vl̄ quō dicat. **h̄c Pe.** Et magister vmbert⁹ dicit q̄ cauendū est ne vnq̄ dicat quis in sermone vl̄ ī alia locutiōe. **Ego** audiui hunc casum in cōfessione. nec vnq̄ etiā debet dicere q̄ in illa abbatia vl̄ castro vl̄ villa vel ciuitate in q̄bus audiui cōfessiones sūt multa peccata. et h̄mōi. qz p̄pter h̄ credunt simplices q̄ h̄ sit reuelare cōfessionē. q̄suis nō reuelat p̄ talia p̄ba. **Nisi** ex h̄mōi locutiōe possit p̄ctm̄ alicui⁹ dephēdi. dicēdo aut̄. **Iste** ē mihi cōfessus sua p̄c̄ta: nō ē reuelare. qz nil ponit ī palam. qz si dixerim⁹ qz p̄ctm̄ nō habemus. **z c.** **Sz** dicēdo sibi fuisse cōfessus d̄ magnis z multis p̄ctis h̄ ē reuelare cōfessionē s̄m̄. **Pe.** **Bona** aut̄ alicuius opa q̄ q̄s scit ex cōfessione. puta qz ē virgo. vel qz nunq̄ peccauit mortalit̄: et h̄mōi licet dicere nisi qz ex h̄ q̄ vnus laudat de h̄mōi q̄si alterius p̄ctm̄ fuit let̄ cū nō laudat de eodem. qz

quod de vno dicit de alio negatur. dis. xxx. c. q. l. i. Un si de duobus confitebatur dicit confessor quod est virgo esse statim suspitio contra alium si idem non diceret. Un de. de pal. ista dicit. et magis videntur dicit simpliciter abstinendum ab hominibus locutionibus. addit etiam quod confessor debet cauere ne vnicuique per aliquod genus peccati ostendat confiteri minorem familiaritatem vel signum minoris dilectionis. Alia quod dicitur in confessione ne nec peccata: nec valentia ducere in manifestatorem confiteri. puta quod in tali forma sunt bona vana non cadunt sub sigillo confessionis.

Quid sciendum quando confessor indiget consilio super vno casu.

Nota etiam quod quando confessor indiget consilio alteri nisi habeat licentiam a confitente de persona manifestanda debet loqui ita obscure et caute et a remotis ut nullo modo consules vnicuique possit imaginari de persona. Unde debet confiteri de persona et tempore idoneum. nam si quis audierit vnicuique clericum aduenientem. si confessor vadat subito ad interrogandum de aliqua symonia et hominibus. nonne factis probabiliter et quasi violenter habebit ille suspicari de illo clerico. et ideo in hominibus magis

cautela est adhibenda quod si confessor nesciret vel non posset casum exprimere super quo indiget consilio quoniam ille consultor intelligeret personam et illa non vult sciri debet ire ad alium per consilio. quod si alium sufficienter habere non potest. non se intromittat. Un de. de pal. dicit. Si non possit confiteri periculum proprium nisi dicendo aliquid quod peccatum per quod manifestat confessionem alteri. non debet illud confiteri. etiam si esset mortale. quod sufficit tunc contritio cum proposito confitendi quoniam ipse habebit copiam talis sacerdotis. cui illud peccatum suum confitendo non manifestet alteri confessionem. Respondeo est. quod fortior est obligatio ad celandum quam ad confitendum. Si quis autem reuelat in confessione debita sua et credita sua: et hominibus. Et quando: et an sacerdos possit alias reuelare. vide de hac materia plene in tertia parte summe

Explicit tractatus de confessore.

Incipiunt tri

ginta sex excommunicationes reuocatae sed apostolice. tam a iure quam per processum: siue per extrauagationem et breuiter recollecte. Deinde de sequuntur excommunicationes